

Bibliografická příloha Národopisné revue č. 4, 1992.

JAROMÍR GELNAR
(1931 - 1990)

Ústav lidové kultury
Strážnice
1992

Jaromír Gelnar (19.1. 1931 Slezská Ostrava - 25. 10. 1990 Havířov)

Jaromír Gelnar zůstal po celý život pevně spjat se svým rodným krajem. Původně se chtěl věnovat hudbě. K tomu směřovalo i jeho hudební vzdělání: studoval hru na klavír a varhany a hudební teorii. Velký zlom v jeho životě znamenalo rozhodnutí lékaře, který nedoporučoval, aby se věnoval hudbě jako výkonný umělec. Musel se vyrovnat s tímto zklamáním a svůj zájem pak věnoval lidové kultuře, zvláště hudebnímu folklóru rodného Slezska.

Základní vzdělání získal v rodišti (1942-1950 reálné gymnázium), po maturitě odešel na filozofickou fakultu Masarykovy univerzity v Brně, kde vystudoval obor národopis a hudební věda (1950-1955). Svě první zaměstnání vykonával v Ostravě jako redaktor hudebního oddělení Československého rozhlasu. V roce 1956 odešel opět do Brna, kde se stal aspirantem a od roku 1963 vědeckým pracovníkem Ústavu pro etnografii a folkloristiku ČSAV. Aspiranturu ukončil obhajobou kandidátské disertační práce *Východomoravský tanec "starodávny"* a jeho vztah k příbuzným typům slovanským. V ÚEF pracoval téměř dvacet let v oboru etnomuzikologie. V roce 1975 se vrátil do Ostravy k práci v Československém rozhlasu, kde zastával místo hudebního redaktora, ale věnoval se i hudební režii, autorsky se podílel na přípravě rozhlasových relací, upravoval lidové písně apod., a to až do svého náhlého odchodu na konci roku 1990, krátce před svými 60. narozeninami.

Gelnarovy původní, spíše umělecké záměry, se pak promítaly do celého jeho životního díla, i když si jako povolání zvolil práci badatele a rozhlasového pracovníka. Vědecké zaměření J. Gelnara, které chce předkládaná bibliografie postihnout především, zasahuje několik okruhů. V samých počátcích to byla lidová instrumentální hudba; diplomová práce, s níž absolvoval, nese název *Lidová nástrojová hudba na Rožnovsku* (Brno 1954). Toto zaměření sledoval pak v dalších pracích i v jiných oblastech. Nejvíce pozornosti věnoval zejména tradiční

instrumentální hudbě na Těšínsku, kde našel významný zdroj poznání - vynikajícího jihotěšínského gajdoše Pavla Zogatu z Hřavy. Některé práce věnované tomuto charakteristickému koutu Slezska, vycházejí právě ze studia četných nahrávek hry tzv. gajdošské dvojky - gajda a houslí -, kterou J. Gelnar dokonale poznal na svých cestách za těšínskou lidovou písní a hudbou. Shrnutím těchto výzkumů je i kapitola o lidových písních a hudbě pro chystanou monografii Těšínska. Podobně tomu bylo i s valašskou lidovou hudbou. J. Gelnar zastihl téměř na poslední chvíli staré lidové muzikanty a zaznamenal jejich charakteristické autentické podání. I tato oblast se dočkala zpracování v podobě kapitoly pro monografii Valašska, ležící ovšem dosud v rukopise.

Důležitou sférou vědecké práce J. Gelnara byla analýza a katalogizace lidových písní, na níž spolupracoval s Karlem Vetterlem. Spolu vypracovali zásady třídění nářevů moravských lidových písní podle jejich metricko-rytmické struktury. Množství přípravných prací a společné studie obou badatelů svědčí o hlubokém ověřování zvoleného třídícího systému, který respektoval charakteristické znaky tříděného materiálu, tj. především moravských lidových písní, a který si kladl za cíl určit společné znaky písní - při vyhledávání různého stupně příbuznosti, tedy nářevných variant, při sledování skladebných postupů apod. Na řešení problému katalogizace lidových písní se J. Gelnar podílel také jako člen studijní skupiny pro analýzu a systematizaci lidové hudby IFMC (International Folk Music Council, od roku 1981 International Council for the Traditional Music při UNESCO).

V rodném Slezsku poznal J. Gelnar mnoho významných interpretů. Vedle již zmíněného P. Zogaty to byla celá řada lidových zpěvaček, za nimiž se vydával, aby poznal jejich repertoár, jejich způsob podání, individuální zpěvní projev. J. Gelnar jako jeden z prvních našich etnomuzikologů obrátil pozornost k jednotlivcům, k jejich repertoárům, které představují komplex odrážející nejen zájmy jednotlivce, ale jež jsou také svědectvím souborů širších - lokálních a regionálních. Po V. Úlehlvi jako jeden z nemnohých upozornil důrazněji na úlohu vynikajících jedinců ve vývoji lidového, zpěvu, jak to

dokládají jeho studie, rozhlasové relace nebo televizní medailony.

Stranou Gelnarova zájmu nezůstala ani osobnost Leoše Janáčka. I když nenapsal přímo nějaké práce o Janáčkově - folkloristovi, v jeho práci je zřejmé, že se k Janáčkovu folkloristickému odkazu stále vracel. Nebylo proto náhodné, že se vydal po Janáčkových stopách do Březové pod Lopeníkem při své cestě za poznáním typu východomoravských táhlých písní, jejichž zvláštní přednesové zákonitosti J. Gelnara zaujaly, stejně jako předtím i velkého moravského skladatele. Rovněž Janáčkovu pojetí lidové písně v její komplexnosti, ve spojitosti s prostředím a podmínkami, v nichž žila, bylo Gelnarovi blízké a z tohoto pohledu ke studiu jednotlivých problémů přistupoval. Bylo to ostatně přirozené, protože se obracel k něčemu, co dobře znal z terénu, nikoli jen z archívních záznamů. Proto i v práci se soubory se Gelnarovi stal hlavním zdrojem a vzorem - pokud to bylo možné - lidový interpret představující jeden z článků tradice autentické lidové hudby. Tak tomu bylo třeba při dvouletém kursu hry na gajdy organizovaném Lidovou konzervatoří v Ostravě v letech 1986-1988. J. Gelnar připravil teoretickou náplň kursu a vypracoval osnovy hry na gajdy a jako lektora přizval Vladimíra Zogatu, syna již výše zmíněného těšínského gajdoše, který jde v otcových stopách. Ve snaze prohloubit znalosti a dovednosti členů lidových souborových muzik byl J. Gelnar iniciátorem a jedním z hlavních aktérů semináře pro vedoucí cimbálových muzik. To jsou jen některé větší akce, na nichž se podílel, podrobnější výčet není na tomto místě možný.

J. Gelnar byl autorem a spoluautorem řady prací, z nichž některé byly, dá se říci, průkopnické, jak to ostatně naznačuje předkládaný soupis. Neméně důležitá však byla i jeho odborná spolupráce s jinými autory na přípravě jejich publikací, např. Stolaříkovy monografie o goralské obci Hřčava (Ostrava 1958) nebo Lidových tanců na Slovácku Z. Jelínkové (Praha 1954). Spolupracoval dále s P. Svobodou na Zpěvech vánočních připravovaných pro Supraphon. Přínosem byl i jeho podíl na zpracování sbírky epických Lidových písní z Kopanic od P. Popelky,

a to ve formě rozsáhlého vědeckého posudku s řadou podnětů a návrhů transkripce některých písní.

Připomeňme také členství J. Gelnara v programových radách národopisných festivalů a slavností ve Strážnici a v Dolní Lomné. Působil dále jako odborný poradce, dramaturg a autor programů i na dalších podobných akcích. K objevným patří např. jeho pořad o goralském folklóru *Gury naše, gury*, který v roce 1966 připravil pro slavnosti ve Strážnici a bylo by možné uvést i další. Pracoval jako člen redakční rady časopisů *Český lid* a *Radostná země*, byl předsedou krajského poradního sboru pro folklórní hudbu a členem kvalifikační komise pro soubory lidových hudeb.

Během svého působení ve vědecké instituci i v rozhlasu se J. Gelnar intenzivně věnoval dokumentaci hudebního folklóru. Jeho zásluhou byla na brněnském pracovišti Ústavu pro etnografii a folkloristiku založena a systematicky budována fonotéka především moravských lidových písní, zahrnující zvukové nahrávky profesionální úrovně a velké dokumentární hodnoty. Cenný je i fond cikánského folklóru, jehož výzkumu se J. Gelnar po řadu let věnoval spolu s E. Davidovou. Podobně i v ostravském rozhlasu vybudoval nově koncipovanou fonotéku folklórní hudby.

Práce J. Gelnara byla oceněna v roce 1978, kdy získal jím vedený kolektiv *Grand prix de musique folklorique de Radio Bratislava*. V roce 1983 byla J. Gelnarovi udělena zvláštní cena v rozhlasové žatvě.

Na problémy, které J. Gelnar řešil, se díval pohledem umělce - hudebníka i okem vědce - teoretika. Ve své badatelské práci pak vždy spojoval přístup hudebního historika, etnografa a etnomuzikologa.

1. Samostatné publikace

Slezské písně z Třinecka a Jablunkovska. (S O. Sirovátkou.) Praha 1957, 238 stran, pol. resumé.

Národní zpěvník. Zpěv s doprovodem kytary, harmoniky nebo klavíru. 1. vydání Praha 1965. 131 stran. (1966, 1968, 1972, 1975, 1979, 1982, 1985, 1987, 1988.)

Život a tradice Těšínska v minulosti. Kapitoly o životě a kultuře lidu těšínské vesnice v 18. a 19. století. (S E. Harokovou.) Český Těšín 1971, 31 stran, 22 obr., 4 not. ukázky.

2. Gramofonové desky

Lidová hudba z Hřčavy. Lidové písně a hudba ze slezsko-slovenského pomezí. Supraphon, Praha 1962.

Hudební a zvukové nástroje z moravského Valaška. Supraphon, Praha 1963.

The Marriage Wedding Ceremonies in Suchá Hora. Artia, Praha 1967.

Svatba v Suché Hoře. Autentický folklórní záznam svatby Karola Šikyňu s Darinou, roz. Zurvalcovou, pořízený v Suché Hoře (Orava) 31. ledna a 1. února 1966. Supraphon, Praha - Bratislava, pro Gramofonový klub 1968.

Muzika Slávka Volavého. Supraphon, Praha 1972.

Muzika Jožky Kubíka z Hrubé Vrbky. (S J. Tomšem.) Supraphon, Praha 1973.

Romane gíla. Antologie autentického cikánského písňového folklóru. (S E. Davidovou.) Supraphon, Praha 1974.

Jasénka. (S Z. Kašparem.) Panton, Praha 1978.

Od Opavy k Těšínu. Hudební folklór slezské oblasti. Supraphon, Praha 1979.

Ostravica. Lidové písně a tance z Laška a laško-kysuckého pomezí. (S J. Rokyťou.) Supraphon, Praha 1985.

3. Redakce edicí, odborná spolupráce

Slezské lidové písně z Bílovecká a okolí v úpravách pro školy, soubory a sbory. Uspořádali Milan Salich a Jaromír Richter. K vydání připravil a komentáře k písním vypracoval Jaromír Gelnar. Ostrava 1963.

Joža Ország Vranecký: A měl sem já písčalku... Odpovědný redaktor Jaromír Gelnar. Ostrava 1963.

Božena Peterková: Ondrášovské písničky. K tisku připravil Jaromír Gelnar a Vladimír Škuta. Frýdek-Místek 1965.

Zdenka Jelínková: Lidové tance z Hřčavy. Hudební spolupráce: Ivo Stolařík, Jaromír Gelnar. Ostrava 1988.

4. Studie a články

Kontrolování v hrčavské lidové hudbě. Radostná země 8, 1958, s. 14-20, 2 obr., 2 not. ukázky, 2 partitury lidové hudby.

Taktové členění v zápisech našich písní východního (vokálního) typu. (K metodice zápisu lidové písně.) Český lid 45, 1958, s. 207-211, 3 not. ukázky.

Res.: Über die Taktgliederung in den Aufzeichnungen der tschechischen und slowakischen Lieder aus östlichen Gebieten der CSR

Některé slohové znaky v písňové tvorbě Boženy Peterkové z Janovic. Radostná země 9, 1959, s. 8-11, 1 tab., 10 not. ukázek.

Písně k tanci "bjoly" z jižního Těšínska. Radostná země 9, 1959, s. 53-55, 8 not. ukázek.

Gajdošská muzika. Lidová tvořivost 11, 1960, č. 4, s. 81.

Hudební a taneční folkloristika. (S H. Podešvovou.) In: Patnáct let národopisné a folkloristické práce ve slezské oblasti. Radostná země 10, 1960, s. 117-118.

Na okraj tří tanců z rukopisného sborníku Kristiána Hirschmentzla. Slezský sborník 58, 1960, s. 266-269, 1 not. ukázka.

Tanec "starodávný" v díle Leoše Janáčka. Radostná země 10, 1960, s. 1-10.

Res.: rusky (Tanec "starodávný" v tvorbě Leoše Janáčka).

Julie Valošková z Bludovic a její písně. (S A. Liškovou.) Radostná země 11, 1961, s. 18-21, 1 obr., 10 not. ukázek.

K otázkám písňové katalogizace nářevů. (S K. Vetterlem.) Zprávy Společnosti československých národopisců při ČSAV a Slovenské národopisné společnosti pri SAV č. 1-2, 1961, s. 13-21, 5 not. ukázek.

Nad katalogy písňových nářevů. (S K. Vetterlem.) Český lid 49, 1962, s. 241-249, 10 not. ukázek.

Res.: Zur Frage der Volkslied - Melodien - Register.

Interpretační roviny v lidové písni. Radostná země 12, 1962, s. 17-22, 1 tab.

Res.: německy (Die Interpretationsschichten im Volkslied.)

Rozbor písňových nářevů na metroritmické bázi. (Úvod do diskuse na zasedání hudebněfolkloristické komise NSČ v prosinci 1963.) (S K. Vetterlem.) Rozmnoženo, 24 stran, 4 strany notových příloh.

K obsahu folkloristického studia. Slovácko 6, 1964, s. 119-122.

Bob Dylan a protestní folk-song. Věda a život 1966, s. 568-569.

Nové metody na starých cestách. Hudební rozhledy 19, 1966, s. 264-265.

Faktory variačního procesu. (S O. Sirovátkou.) Národopisný věstník československý 2 (35), 1967, s. 183-198, 3 not. ukázky.

Res.: Des facteurs du processus de variation dans la chanson populaire.

Několik folkloristických a psychologických poznatků o práci lidových nástrojových souborů na východní Moravě. (S R. Kohoutkem.) *Národopisné aktuality* 4, 1967, č. 2, s. 7-11, 1 tab.

Res.: Einige folkloristische und psychologische Erkenntnisse über die Arbeit der Volksbegleitungskapellen in Ostmähren.

U zpěvačky Zuzany Martynkové. (S O. Sirovátkou.) *Národopisné aktuality* 4, 1967, č. 1, s. 18-25, 4 not. ukázky.

Res.: Bei Zuzana Martynková zu Gast.

K otázkám transkripce volně rytmizovaných písní. *Český lid* 56, 1969, s. 126-129, 2 tab., 1 not. ukázka.

Res.: Zur Frage der Transkription der freirhythmisierten Liedweisen.

Die Melodienordnung auf der Basis der metrorhythmischen Formgestaltung. (S K. Vetterlem.) In: *Methoden der Klassifikation von Volksliedweisen.* Bratislava 1969, s. 81-90, 1 tab., 4 not. ukázky.

Realizace předělů v hudební formě písňových nápěvů. In: *Lidová píseň a samočinný počítač I,* Brno 1972, s. 155-161.

Res.: The Realization of Breaks in the Musical Form of Song Tunes.

Mährische Liedauswahl. In: *Analyse und Klassifikation von Volksmelodien.* Kraków 1973, s. 79-84, 20 not. ukázek.

Zur Frage der zweizeiligen Melodien. Tamtéž, s. 171-178.

Živé tradování písní v okruhu svatebních obyčejů v Suché Hoře. In: *O životě písně v lidové tradici,* Brno 1973, s. 121-131, 1 not. ukázka.

Res.: Circulations of Songs Attached to Various Wedding Customs in the Village of Suchá Hora.

K typologii táhlé písně v západních Karpatech. *Český lid* 61, 1974, s. 146-154, 3 tab., 1 schéma, 4 not. ukázky.

Res.: Zur Typologie des langgezogenen Lieds in den westlichen Karpaten.

Vzájemné souvislosti v lidové písni a hudbě slezsko-slovenského pomezí. (S M. Toncrouvou.) *Mionší. Informační zpravodaj. Programový sborník folklórního festivalu "Dolní Lomná 1974",* s. 12-14.

Tradiční píseň v životě současné vesnice. In: *Životní prostředí a tradice.* Brno 1975, s. 218-220.

Res.: Tradicionnaja pėsňa v žizni sovremennoj děrevni.

Zur Frage der Gliederung und Formgestaltung der Volksliedweisen. (S K. Vetterlem.) In: *Seminarium ethnomusicologicum 5 (Abstracts).* Bratislava 1975, s. 44-45.

Vztahy mezi hudebním materiálem a klasifikačním systémem. In: *Seminarium ethnomusicologicum 6. (Abstracts).* Bratislava 1976, 2 strany.

Die Beziehungen zwischen dem Musikmaterial und dem Klassifikationssystem. Tamtéž, 2 strany.

Analýza rytmického průběhu ve folklórních nápěvech pomocí matematických metod. (S L. Švábem.) In: *Lidová píseň a samočinný počítač III,* Brno 1976, s. 245-252.

Res.: The Analysis of the Rhythmic Course of Folk Songs by Means of Mathematical Methods.

Aspekty dosažených poznatků v analýze a klasifikaci lidové písně při aplikaci SP. *Musicologica slovacica* 6, 1978, s. 199-202.

Příspevek k typologii české lidové písně. *Národopisné aktuality* 15, 1978, s. 195-202, 3 not. ukázky.

Res.: Ein Beitrag zur Typologie des tschechischen Volksliedes.

Sběratel štramberských pohádek a pověstí Cyril Hykel. In: *Cyril Hykel: O pokladech na Kotouči.* Ostrava 1980, s. 98-101.

Ein Überblick über die Liedgattungen im Teschnerland. In: *Stratigraphische Probleme der Volksmusik in den Karpaten und auf dem Balkan.* Bratislava 1981, s. 47-55, 2. not. ukázky.

Cesty rozhlasové a televizní prezentace hudebního folklóru. In: *Lidový tanec, píseň a hudba.* Brno 1983, s. 163-166.

Problematika fónické dokumentace hudebního folklóru. (Několik marginálií se zvláštním zřetelem k slezské oblasti.) *Tamtéž,* s. 147-150.

Janáčkův folkloristický odkaz před lety a dnes. In: *Studie o Těšinsku* 14. *Český Těšín* 1989, s. 8-10.

Tradiční i současný romský (cikánský) písňový folklór. (S E. Davidovou.) *Český lid* 76, 1989, s. 39-46, 6 obr., 4 not. ukázky.

Res.: Die traditionelle und gegenwärtige Liedfolklore der Roma (Zigeuner).

Jak dál s festivalem slezského folklóru v Dolní Lomné. (K otázce využití místních kulturních tradic v dramaturgii regionálních národopisných slavností.) (S A. Sulitkou.) *Národopisná revue* 1990, zvláštní číslo, s. 9-12.

Táhlý zpěv v Březové pod Lopeníkem. *Literární scénář dokumentárního filmu.* (In memoriam Jaromíra Gelnara.) Úvod V. Svobodová. *Národopisná revue* 1, 1991, s. 31-33.

5. Jubilea a nekrology

Cyprian Lelek a František Sušil. *Radostná země* 8, 1958, s. 95.

K 20. výročí úmrtí Jos. Mojžíška (+ 8. 5. 1938). *Radostná země* 8, 1958, s. 64.

Adéla Lišková (16. 12. 1904-25. 11. 1961). *Radostná země* 12, 1962, s. 55.

BROLN jubilující. *Rovnost,* 4. 5. 1967, s. 5.

Karlu Vetterlovi. *Český lid* 56, 1969, s. 125.

Za Vincencem Sochou. (9. 1. 1903-2. 6. 1970.) *Český lid* 57, 1970, s. 318.

K životnímu jubileu Slávka Volavého. *Národopisné aktuality* 9, 1972, s. 123-125, 1 obr.

Životní jubileum Jiřiny Králové. *Národopisné aktuality* 9, 1972, s. 123.

K folkloristické činnosti Václava Stuchlého. (K jeho letošním šedesátinám.) Mionší. Informační zpravodaj. Závěrečné hodnocení folklórního festivalu "Dolní Lomná 1974", s. 4.

Odešel hrčavský "skřípek". Národopisné aktuality 11, 1974, s. 125.

Zpěv zpod Lysé Hory. Těšínsko 1986, č. 3, s. 17-19.

6. Recenze

Sbírka písní z Třinecka a Jablunkovska. (S O. Sirovátkou.) Radostná země 4, 1954, s. 96.

Calábková-Miková, J.: Tance mládeže. Ostrava 1956. Červený květ 1, 1956, č. 7, s. 23.

Dřevjaná, A.: To janovske hradisko. Ostrava 1956. Radostná země 6, 1956, s. 130.

Mojžíšek, J.: Lidové písně z Těšínska. Ostrava 1956. Radostná země 6, 1956, s. 129.

Černík, J.: Záleské písně z okolí Luhačovic. Praha 1957. Radostná země 7, 1957, s. 135-136.

Za dobrou ediční praxi aneb tečka za recenovanou recenzí. Radostná země 7, 1957, s. 32.

Kubeša, A.: Valaské pěsníčky, tance, dětské hry, povědačky, přísloví. Praha 1958. Radostná země 8, 1958, s. 97-98.

Pieśni Podhala. Antologia. Kraków 1957. Radostná země 8, 1958, s. 34.

Požniak, W.: Piosenki z Żywieckiego. Kraków 1955. Radostná země 8, 1958, s. 130.

Bartonič, J.: Písně z Těšínska. Ostrava 1959. Radostná země 9, 1959, s. 123-124.

Janáček, L.: Pro pár jablek. Brno 1958. Radostná země 9, 1959, s. 32.

Metodický list ze skladeb dr. Karla Böhma. Ostrava brv. Radostná země 10, 1960, s. 63-64.

Těšínsko 1-10. Radostná země 10, 1960, s. 88.

Bartók, B.: Slovenské ľudové piesne. Sv. I. Bratislava 1959. Radostná země 11, 1961, s. 61.

Janáčková, I.: Lidová tradice a umělá tvorba v kladenské písni. Radostná země 11, 1961, s. 58-59. (Součást kolektivní recenze: Kladensko. Život a kultura lidu v průmyslové oblasti. Praha 1959. Radostná země 11, 1961, s. 58-61.)

Lidová kultura východní Moravy. Gottwaldov 1960. Radostná země 11, 1961, s. 95.

Vlastivědné kapitoly z Valašskokloboucka. Valašské Klobouky 1960. Radostná země 11, 1961, s.96.

Československý hudební slovník osob a institucí I., II. Praha 1963, 1965. Národopisné aktuality (2), 1965, č. 3-4, s. 35.

Dřevjaná, A.: Nad horami svito. Frýdek-Místek 1965. Národopisné aktuality (2), 1965, č. 34, s. 32-33.

Elscheková, A. - Elschek, O.: Úvod do štúdia slovenskej ľudovej hudby I. - III. Bratislava 1962. Národopisné aktuality (2), 1965, č. 1-2, s. 73-74.

Markl, J.: Dudy a dudáci. České Budějovice 1962. Národopisné aktuality (2), 1965, č. 1-2, s. 74-75.

Zálešák, C.: Ludové tance na Slovensku. Národopisné aktuality (2), 1965, č. 1-2, s. 84-85.

Mierczyński, S.: Muzyka Huculszczyzny. Kraków 1965. Národopisné aktuality 3, 1966, č. 1, s. 42.

Nové cesty hudby. Praha 1964. Národopisné aktuality 3, 1966, č. 1, s. 41-42.

Sirovátka, O.: Lidové balady na Slovácku. Uherské Hradiště 1965. Národopisné aktuality 3, 1966, č. 1, s. 39-40.

Poloczek, F.: Slovenské ľudové piesne. Zväzok IV. Bratislava 1964. Český lid 53, 1966, s. 110.

Dobře uděláno, dobře vytištěno. Host do domu 14, 1967, č. 1, s. 66-67. (Recenze publikace Hornácko, Brno 1966.)

Holý, D.: Probleme der Entwicklung und des Stils der Volksmusik. Brno 1969. Opus musicum 1, 1969, s. 320.

Methoden der Klassifikation von Volksliedweisen. Bratislava 1969. Opus musicum 1, 1969, s. 191-192.

K problematice gramofické tradičního písňového materiálu. (S J. Langrem.) Národopisné aktuality 17, 1980, s. 241-242.

7. Zprávy z národopisných slavností

Za pravdivost v naší LUT. Nová svoboda 13, č. 239, 5. 10. 1957, s. 4.

Krajské národopisné slavnosti Horečky 1959. Radostná země 9, 1959, s. 120-121.

Strážnice 1959. Radostná země 9, 1959, s. 121.

Górolski Świato. Jablunkov 1965. Národopisné aktuality 3, 1966, č. 1, s. 65-66.

Musica Antiqua Orientalis. Národopisné aktuality 3, 1966, č. 3-4, s. 52-53.

Rožnovské slavnosti 1965. Národopisné aktuality 3, 1966, č. 1, s. 63-65.

Strážnice. Literární noviny 15, 1966, č. 27, s. 11.

Ondrášovské slavnosti v Janovicích 4. - 5. 7. 1970. Národopisné aktuality 7, 1970, s. 268.

Úsměv a slzy. Pořad o slezském folklóru.

XXVII. mezinárodní folkloristický festival Strážnice 1972. Programový sborník, s. 9-13.

K národopisným slavnostem "Dolní Lomná 1973". (Poznámky hudebního folkloristy.) Těšínsko 1974, č. 2, s. 22.

K programu letošních národopisných slavností "Dolní Lomná 1974". Mionší. Informační zpravodaj folklórního festivalu "Dolní Lomná 1974", s. 3-4.

Nástin programu národopisných slavností "Dolní Lomná 1975". Mionší. Informační zpravodaj. Závěrečné hodnocení folklórního festivalu "Dolní Lomná 1974", s. 7.

K programové skladbě národopisných slavností "Dolní Lomná 1975" ve dnech 13.-14. září 1975. Těšínsko 1975, č. 2, s. 19.

K programové skladbě národopisných slavností "Dolní Lomná 1975". Mionší. Informační zpravodaj. Programový sborník folklórního festivalu "Dolní Lomná 1975", s. 4.

O považí, považí. Zamyšlení nad znělkou národopisných slavností v Dolní Lomné. Tamtéž, s. 23.

K programové skladbě národopisných slavností Dolní Lomná 1976. Mionší. Programový sborník národopisných slavností "Dolní Lomná 1976". Informační zpravodaj, s. 6.

Zpěv jeho země. Klenotnicový pořad na prahu výročí Leoše Janáčka. XXXIII. mezinárodní folkloristický festival Strážnice 1978. Programový sborník, s. 23-27.

Národopisné slavnosti Dolní Lomná po jubilejním X. ročníku. Národopisné aktuality 17, 1980, s. 139-141.

Strážnice '83. Národopisné aktuality 20, 1983, s. 282-287.

Hudba pravdy. Hledání nových cest v interpretaci lidové písně.

XXXIX. mezinárodní folkloristický festival Strážnice 1984. Programový sborník, s. 53-55.

Za písní... (Hudební zpracování lidového zpěvu.)

40. mezinárodní folkloristický festival Strážnice '85. Programový sborník, s. 43.

8. Zprávy z konferencí a seminářů

Zasedání komise pro vybudování generálního katalogu české a slovenské písně. Radostná země 10, 1960, s. 86-87.

Zasedání studijní skupiny pro systematizaci lidové hudby při IFMC. Bratislava 1965. Národopisné aktuality 3, 1966, č. 1, s. 53.

Studijní skupina pro systematizaci lidové hudby při IFMC. Český lid 56, 1969, s. 50-51.

IV. zasedání studijní skupiny pro systematizaci lidové hudby při IFMC. Český lid 57, 1970, s. 174.

Lidová píseň a počítač. Věda a život 17, 1972, č. 3, s. 131-132.

4. etnomuzikologický seminář. Národopisné aktuality 11, 1974, s. 152-153.

9. Úpravy lidových písní

Co tu stojíš... Radostná země 5, 1955, s. 64.

Ej, vjym jo jym coši... Radostná země 5, 1955, s. 63.

Ja, moja mamulko. Radostná země 5, 1955, s. 127.

A co tak spítě - Koleda ze Starých Hamer. Radostná země 6, 1956, s. 133-134.

Něvěsta na zemi klečí. Radostná země 6, 1956, s. 101.

Zalicaj se, muj synečku. Radostná země 6, 1956, s. 102.

Když jsem chodil do školy. Radostná země 8, 1958, příl. za s. 66.

Po čem, babusinko, po čem hrabě moš? Radostná země 8, 1958, příl. za s. 66.

Pri betlemske salaši. Koleda z Beskyd. Radostná země 8, 1958, příl. za s. 130.

Gde si bola, moja mila. Radostná země 9, 1959, příl. za s. 32.

Božena Peterková: Spytejtě se lude, Přešel Ondra přes dědinu. Radostná země 9, 1959, příl. za s. 94.

Byla tu lípka (svatební píseň z Jablunkovska). Radostná země 11, 1961, příl. za s. 64.

Záspívaj mi, ptášku (taneční píseň k "bjolemu"). Radostná země 11, 1961, příl. za s. 64.

10. Práce o Jaromíru Gelnarovi

Československý hudební slovník osob a institucí I. Praha 1963, s. 354-365.

Langer, J.: *Kpadesátinám Jaromíra Gelnara*. Národopisné aktuality 18, 1981, s. 40-41.

Hrabalová, O.: *Průvodce písňovými rukopisnými sbírkami Ústavu pro etnografii a folkloristiku ČSAV, pracoviště v Brně*. Díl 2. Slovník sběratelů lidových písní. Brno 1983, s. 37-38.

Krédó J. Gelnara. (D. Holý.) *Národopisná revue* 3, 1991, s. 186-187.

Toncrová, M.: *Odešel PhDr. Jaromír Gelnar*, CSc. (+25. října 1990 Havířov). *Český lid* 78, 1991, s. 140-141.

EDIČNÍ POZNÁMKA

Bibliografie se snaží postihnout všechny publikované práce autora. Rozhodující není rozsah nebo forma zpracování. Vedle samostatných publikací a větších studií zpracovaných J. Gelnarem, popřípadě s dalším odborníkem, jsou zde uvedeny také např. úpravy jednotlivých písní, které autor otiskoval jako přílohu za některými čísly časopisu *Radostná země*. Je to ovšem jen zlomek toho, co v tomto směru J. Gelnar udělal. Úpravy a aranžmá lidových písní související s jeho každodenní prací v rozhlasu nebyly tiskem publikovány a jejich počet není možné v tomto soupise vyčíslit. Podobně obtížné je podchytit jeho práci jako odborného poradce, autora scénářů a relací, které připravil pro hromadné sdělovací prostředky. I když jde o význačnou část Gelnarovy odborné činnosti, je možné v této souvislosti na ni čtenáře jen upozornit několika odkazy, jak jsme to učinili v úvodním medailonu. Bibliografie nepostihuje rozsáhlou dokumentační činnost J. Gelnara, při níž sledoval zejména zaznamenání mizejících jevů hudebního folklóru. Zde odkazujeme na archívy pracovišť, na nichž J. Gelnar působil.

Vzhledem k tomu, že práce J. Gelnara jsou tematicky blízké, jsou seřazeny chronologicky (další řazení je podle abecedy), a to podle způsobu zpracování. Obsahové hledisko jsme pro snazší orientaci použili pouze v oddíle drobnějších příspěvků, zahrnujících nekrology, zprávy, recenze a referáty. V této části jsou recenze řazeny chronologicky a pak abecedně podle příjmení autora.

Třebaže jsme usilovali o úplnost, nelze vyloučit, že některé drobnější práce unikly naší pozornosti. Také některé nekrology a hodnotící články zřejmě nevyjdou tak, aby mohly být v úplnosti k soupisu připojeny.

Součástí bibliografických údajů je u některých prací také cizojazyčný název díla v té podobě, v jaké figuruje jako název resumé. Pokud je uveden v závorce, jde o resumé bez cizojazyčného titulu a název byl přeložen dodatečně.

M. T.

R16

JAROMÍR GELNAR
(1931-1990)

Bibliografická příloha Národopisné revue č. 4, 1992.

Sestavila, medailonem a ediční poznámkou opatřila Marta Toncrová.

Vydal Ústav lidové kultury, Strážnice 1992, Tisk: Grafia, s. p. závod 3, Staré Město u Uh. Hradiště

